

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 30 sierpnia 2024 r.

WRPS-VI.431.2.26.2024.XXX

Pani

XXX XXX

Kierownik Gminnego Ośrodka

Pomocy Społecznej w Błędowie

ul. Sadurkowska 13

05-620 Błędów

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie¹ w związku z art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej², oraz zgodnie z Planem Kontroli Zewnętrznych Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie na rok 2024, kontrolerzy: XXX XXX – zastępca kierownika Oddziału ds. Nadzoru Świadczeń oraz XXX XXX - starszy inspektor wojewódzki, pełniący funkcję przewodniczącej zespołu kontrolującego, przeprowadzili w okresie od 24 czerwca do 8 lipca 2024 r. kontrolę problemową w trybie zwykłym w kierowanym przez Panią Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Błędowie.

Przedmiot kontroli obejmował organizację i realizację umowy zawartej z Wojewodą Mazowieckim w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023³ oraz 2024-2028. Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2023 r. do dnia rozpoczęcia kontroli, tj. 24 czerwca 2024 r. Kontrolę odnotowano w książce kontroli pod pozycją 1/2024, określając termin i zakres jej przeprowadzenia.

Niniejszym przekazuję Pani wystąpienie pokontrolne.

Za okres objęty kontrolą Wojewoda Mazowiecki pozytywnie ocenił działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Błędowie podjęte w zakresie organizacji zadania, natomiast

¹ Dz.U. z 2023 r. poz. 190;

² Dz. U. z 2020 r. poz. 224;

³ Dalej jako Program.

pozytywnie, pomimo nieprawidłowości ocenił sposób realizacji umowy zawartej z Wojewodą Mazowieckim w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 oraz umowy zawartej z Wojewodą Mazowieckim w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028.

I. Organizacja zadania

Kierownikiem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Błędowie jest Pani XXX XXX – zatrudniona na tym stanowisku od 1 grudnia 2022 r., wcześniej w okresie od 1 września 2022 r. do 30 listopada 2022 r. pełniła obowiązki kierownika.

Obsługę finansową Ośrodka w okresie poddanym kontroli prowadziła Pani XXX XXX, zatrudniona od 1 stycznia 2013 r. na stanowisku Głównej Księgowej⁴.

Wewnętrzną strukturę organizacyjną oraz zasady funkcjonowania kontrolowanej jednostki w okresie objętym kontrolą określa Regulamin Organizacyjny Ośrodka Pomocy Społecznej w Błędowie, stanowiący załącznik do Zarządzenia XXX XXX Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Błędowie z dnia 25 lipca 2013 r.⁵. Ponadto, zmiany w Regulaminie Organizacyjnym Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Błędowie wprowadzono Zarządzeniem XXX XXX Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Błędowie z dnia 15 stycznia 2016 r.⁶, Zarządzeniem XXX XXX Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Błędowie z dnia 7 stycznia 2020 r.⁷ oraz Zarządzeniem XXX XXX p.o. Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Błędowie z dnia 26 września 2022 r.⁸

Regulamin określa organizację wewnętrzną, zasady funkcjonowania Ośrodka, służbowe podporządkowanie, podział uprawnień i obowiązków oraz indywidualną odpowiedzialność związaną z wykonywaniem zadań. Zgodnie z § 2 pkt. 2 Regulaminu, Ośrodek wykonuje zadania własne i zlecone gminie, w zakresie pomocy społecznej.

Pani XXX XXX - Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Błędowie, w zakresie kontrolowanego zadania, działała w ramach upoważnienia Wójta Gminy Błędów⁹ z dnia 1 grudnia 2022 r. „do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy (...)” wydanego na podstawie art. 110 ust. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy

⁴ Informacja Kierownika MGOPS;

⁵ XXX XXX z dnia 25 lipca 2013r.

⁶ XXX XXX z dnia 15 stycznia 2016 r.

⁷ XXX XXX z dnia 7 stycznia 2020 r.

⁸ XXX XXX z dnia 26 września 2022 r.

⁹ Upoważnienie XXX XXX z dnia 1 grudnia 2022 r.

społecznej. Powyższe upoważnienie wydano na czas określony tj.: do dnia 30 listopada 2023 r. Od 4 grudnia 2023 r. Kierownik kontrolowanej jednostki otrzymał nowe upoważnienie¹⁰ „do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy (...)” wydane na podstawie art. 110 ust. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej. Upoważnienie ważne jest bezterminowo.

Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Błędowie pisemnie poinformowała, iż w dniu 1 grudnia 2023 r.¹¹ nie podpisała żadnej decyzji przyznającej świadczenie z pomocy społecznej.

W okresie objętym kontrolą zadania związane z realizacją umowy zawartej z Wojewodą Mazowieckim w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” w 2023 r. i 2024 r. realizowała Pani XXX XXX – starszy pracownik socjalny, zatrudniona od 16 maja 1994 r.

Pracownik merytoryczny posiada zakres czynności, w którym określono realizację zadań będących przedmiotem kontroli.

II. Sposób organizacji zadania na terenie gminy z punktu widzenia celów programu

12 października 2022 roku Wójt Gminy Błędów wystąpił do Wojewody Mazowieckiego z wnioskiem¹² o przyznanie dotacji celowej dla gminy na realizację programu „Posiłek w szkole i w domu” w 2023 roku. Ogólna wartość programu wynosiła 22 800 zł, z tego wnioskowana kwota dotacji 13 680 zł, a środki własne gminy – 9 120 zł. Pomocą planowano objąć ogółem 20 osób, wyłącznie dzieci i młodzież wymagającą pomocy w ramach Programu. Nie planowano objąć pomocą osób starszych, niepełnosprawnych. Planowana pomoc uwzględniała formę pomocy wskazaną w programie tj. posiłek.

Ponadto, 3 lutego 2023 r. zgodnie z zapisami pkt V.1.3 Programu Wójt Gminy Błędów wystąpił do Wojewody Mazowieckiego z wnioskiem¹³ o zgodę na zmniejszenie udziału środków własnych gminy, do wysokości nie mniejszej niż 20% przewidywanych kosztów realizacji zadania w 2023 r.

Wniosek w ciągu roku aktualizowano trzy razy:

1. I aktualizacja wniosku¹⁴ o przyznanie dotacji celowej dla gminy na realizację modułu 1 i 2 programu „Posiłek w szkole i w domu” w 2023 r. przekazana do 24 marca 2023 r.

¹⁰ Upoważnienie XXX XXX z dnia 4 grudnia 2023 r.

¹¹ Wyjaśnienie Kierownika GOPS w Błędowie z 24 czerwca 2024 r.

¹² Wniosek z dnia 12 października 2022 r;

¹³ Wniosek z dnia 3 lutego 2023 r;

¹⁴ I aktualizacja z 24 marca 2023 r;

- planowany koszt programu ogółem 22 800 zł, z tego wnioskowana kwota dotacji – 18 240 zł, środki własne 4 560 zł;
2. II aktualizacja wniosku¹⁵ o przyznanie dotacji celowej dla gminy na realizację modułu 1 i 2 programu „Posiłek w szkole i w domu” w 2023 r. przekazana do 29 czerwca 2023 r. – planowany koszt programu ogółem 22 800 zł, z tego wnioskowana kwota dotacji – 18 240 zł oraz środki własne – 4 560 zł;
 3. III aktualizacja wniosku¹⁶ o przyznanie dotacji celowej dla gminy na realizację modułu 1 i 2 programu „Posiłek w szkole i w domu” w 2023 r. przekazana do 13 października 2023 r. – planowany koszt programu ogółem 22 800 zł, z tego wnioskowana kwota dotacji – 18 240 zł, środki własne – 4 560 zł.

W związku z kontynuacją programu w 2024 roku, Wójt Gminy Błędów 11 października 2023 roku wystąpił do Wojewody Mazowieckiego z wnioskiem¹⁷ o przyznanie dotacji celowej dla gminy na realizację modułu 1 programu „Posiłek w szkole i w domu” w 2024 roku. Wartość Modułu 1 programu wynosiła 33 440 zł, z tego wnioskowana kwota dotacji 20 064 zł, a środki własne gminy – 13 376 zł. Pomocą planowano objąć ogółem 22 dzieci i młodzieży wymagających pomocy w ramach Programu. Planowana pomoc uwzględniała posiłki. Wójt Gminy Błędów nie wnioskował o przyznanie dotacji celowej dla gminy na realizację modułu 2 programu „Posiłek w szkole i w domu” w 2024 roku.

Zgodnie z zapisami pkt V.1.3 Programu Wójt Gminy Błędów 20 lutego 2024 r. wystąpił do Wojewody Mazowieckiego z wnioskiem¹⁸ o zgodę na zmniejszenie udziału środków własnych gminy, do wysokości nie mniejszej niż 20% przewidywanych kosztów realizacji zadania w 2024 r.

W 2024 roku, do dnia kontroli, wniosek zaktualizowano 1 raz:

1. I aktualizacja wniosku¹⁹ o przyznanie dotacji celowej dla gminy na realizację modułu 1 i 2 programu „Posiłek w szkole i w domu” w 2024 r. przekazana do 27 marca 2024 r. – planowany koszt programu ogółem 33 440 zł, z tego wnioskowana kwota dotacji – 20 064 zł, środki własne – 13 376 zł.

W 2023 r. oraz w 2024 r. Gmina Błędów²⁰ nie występowała z wnioskiem o zwiększenie kwoty dotacji o kwotę do 5%. Zwiększenie to jest możliwe jeżeli gmina realizuje

¹⁵ II aktualizacja wniosku z 29 czerwca 2023 r;

¹⁶ III aktualizacja wniosku z 13 października 2023 r;

¹⁷ Wniosek z 11 października 2023 r;

¹⁸ Wniosek z dnia 20 lutego 2024 r;

¹⁹ I aktualizacja wniosku z 27 marca 2024 r;

²⁰ Dalej jako Gmina

posiłki w stołówkach prowadzonych bezpośrednio przez siebie. Nie wnioskowano również o zwiększenie kwoty dotacji do 5% środków finansowych z przeznaczeniem na dowóz posiłków do domów osób starszych, niepełnosprawnych, o których mowa w części V.1 pkt 4 oraz VI.1 pkt 4 programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 oraz na lata 2024-2028.

Na mocy umowy nr XXX XXX z 29 marca 2023 r.²¹ o wsparcie realizacji zadania własnego o charakterze obowiązkowym, realizowanego w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023, zawartej pomiędzy Wojewodą Mazowieckim a Gminą Błędów z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2023 roku, przyznano gminie dotację celową w wysokości 8 413 zł. Pomoc w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności oraz świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych mogła być przyznawana osobom posiadającym dochód w wysokości do 200% kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ustawy o pomocy społecznej²². Udział środków własnych gminy określono na poziomie nie mniejszym niż 20% planowanego kosztu Programu lub kosztu realizacji zadania ogółem w 2023 r.

Aneksem nr XXX²³ zmieniono treść § 1 ust. 1 ww. umowy, ustalając Gminie dotację celową w wysokości 15 507 zł. Pozostałe zapisy umowy nie uległy zmianie.

Aneksem nr XXX²⁴ zmieniono treść § 1 ust. 1 ww. umowy, ustalając Gminie dotację celową w wysokości 16 355 zł. Pozostałe zapisy umowy nie uległy zmianie.

Na mocy umowy nr XXX XXX²⁵ o wsparcie realizacji zadania własnego o charakterze obowiązkowym, realizowanego w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028, zawartej pomiędzy Wojewodą Mazowieckim a Gminą Błędów z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2024 roku, przyznano gminie dotację celową w wysokości 11 337 zł. Pomoc w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności oraz świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych mogła być przyznawana osobom posiadającym dochód w wysokości do 200 % kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ustawy. Udział środków własnych Gminy określono na poziomie nie mniejszym niż 40 % planowanego kosztu Programu lub kosztu realizacji zadania ogółem w 2024 r.

²¹ Umowa XXX XXX. z 29 marca 2023 r;

²² Dz. U. z 2023r., poz. 901

²³ Aneks XXX;

²⁴ Aneks XXX;

²⁵ Umowa XXX XXX;

W celu zapewnienia sprawnej realizacji programu zawarte zostały porozumienia pomiędzy Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Błędowie reprezentowanym przez Kierownika GOPS, a placówkami prowadzącymi dożywianie poza terenem Gminy:

1. XXX XXX – Porozumienie zawarte w dniu 21 września 2022 r. , obowiązujące od 6 września 2022 r. do 22 czerwca 2023 r. Koszt jednostkowy posiłku wynosi 15,00 zł – pełny obiad dla dziecka;
2. XXX XXX – Porozumienie z 21 marca 2023 r. obowiązujące od 21 marca 2023 r. do 22 czerwca 2023 r. Koszt jednostkowy posiłku wynosił 12,50 zł – pełny obiad dla uczniów ośrodka. Porozumienie z 11 września 2023 r. obowiązujące od 11 września 2023 r. do 20 czerwca 2024 r. Koszt jednostkowy posiłku wynosił 12,50 zł – pełny obiad dla uczniów ośrodka;
3. XXX XXX – Porozumienie z 16 lutego 2023 r. obowiązujące od 16 lutego 2023 r. do 22 czerwca 2023 r. Koszt jednostkowy posiłku wynosił 14,00 zł – pełny obiad dla uczniów; Porozumienie z 14 września 2023 r. obowiązujące od dnia zawarcia do 20 czerwca 2024 r. Koszt jednostkowy posiłku wynosił: 14,00 zł. - pełny obiad dla uczniów;
4. XXX XXX – Porozumienie z 11 września 2023 r. obowiązujące od 11 września 2023 r. do 20 czerwca 2024 r. Koszt jednostkowy posiłku wynosił 14,00 zł – pełny obiad dla uczniów.

Kierownik jednostki kontrolowanej pisemnie wyjaśniła²⁶, że zawierała porozumienia ze szkołami z datą wydania decyzji dot. przyznania posiłków dla dzieci w szkole.

W zawartych porozumieniach określono zasady porządkujące realizację pomocy dla osób objętych świadczeniami w formie posiłku tj.: określono termin rozliczania, jednostkowy koszt posiłku oraz termin obowiązywania porozumienia. Ustalono że płatność za posiłki będzie dokonywana na podstawie faktury/noty oraz załączonej listy uczniów, którym wydano posiłki, z uwzględnieniem ilości posiłków. Koszt posiłków kształtował się od 12,50 zł do 15,00 zł. W zawartych porozumieniach nie znalazł się zapis, iż Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Błędowie zastrzega sobie możliwość kontroli prawidłowości realizacji Porozumień tj.: sprawdzenie zgodności wydanych posiłków z jadłospisem oraz pod względem jakościowym, co jest niezgodne z zapisami Programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028 oraz § 2 ust. 3 umowy o wsparcie realizacji zadania własnego o charakterze obowiązkowym.

²⁶ Wyjaśnienie Kierownika GOPS Błędów z 03.07.2024 r

Ponadto, w trakcie czynności kontrolnych ustalono, że zawarte porozumienia nie obejmowały wszystkich placówek, w których realizowany był Program „Posiłek w szkole i w domu”. Placówki z którymi nie zostały zawarte porozumienia w 2023 r. i w 2024 r. to: XXX XXX, XXX XXX, XXX XXX oraz XXX XXX.

W związku z powyższym Kierownik jednostki kontrolowanej przedłożyła na potrzeby kontroli pisemne wyjaśnienia²⁷, z których wynika, że: „ Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Błędowie, nie zawarł porozumień ze szkołami z terenu gminy z uwagi na posiadaną wiedzę o braku takiej konieczności (...)”. Ponadto, Kierownik wyjaśniła, że „(...) po przyznaniu decyzji rodzinie, pracownik socjalny zgłaszał do szkoły dzieci kwalifikujące się do bezpłatnego spożywania posiłków. Na koniec miesiąca Kierownik Zespołu Oświaty Gminnej lub dyrektor szkoły przedstawiał listy dzieci oraz faktury/noty z kwotą do opłacenia za zrealizowaną usługę w danym miesiącu.”

Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Błędowie przedłożyła zestawienie²⁸ placówek prowadzących dożywianie w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” z podziałem na placówki funkcjonujące na terenie Gminy oraz poza jej terenem, z którego wynika, że:

- w roku 2023 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Błędowie finansował dożywianie uczniów w 4 placówkach prowadzących dożywianie na terenie Gminy Błędów oraz w 4 placówkach funkcjonujących poza terenem Gminy;
- w roku 2024 do dnia kontroli dożywianie uczniów finansowane było w 4 placówkach na terenie Gminy oraz w 3 placówkach funkcjonujących poza terenem Gminy Błędów.

W sprawozdaniu z realizacji programu „Posiłek w szkole i w domu” za 2023 rok wykazano, że na terenie Gminy funkcjonowały 4 punkty żywieniowe (3 stołówki oraz 1 pomieszczenie do wydawania posiłków) wykazane w Dziale I, w wierszu 20. W wierszu 23 wykazano 4 placówki oświatowe prowadzące dożywianie. Ustalono, że powyższe dane są zgodne ze stanem faktycznym.

W ramach realizacji programu Ośrodek podejmował współpracę ze szkołami, sołtysami oraz radnymi²⁹. Pracownik socjalny informował mieszkańców gminy o formach udzielanej w ramach programu pomocy, zasadach i kryteriach uprawniających do przyznania wsparcia.

²⁷ Wyjaśnienie Kierownika GOPS Błędów z 3.07.2024 r

²⁸ Zestawienie placówek z terenu gminy Błędów i spoza terenu gminy Błędów w podziale na lata 2023 i 2024

²⁹ Wyjaśnienie Kierownika GOPS Błędów z 24.06.2024 r

W okresie objętym kontrolą wszystkie rodziny, które zgłosiły się o wsparcie w tym zakresie zostały objęte pomocą³⁰.

Na podstawie informacji Kierownika Ośrodka stanowiącej załącznik nr 2 do zawiadomienia o kontroli³¹ oraz danych zawartych w „Sprawozdaniu z realizacji programu „Posiłek w szkole i w domu” za 2023 r. przekazany w Centralnej Aplikacji Statystycznej do 20 stycznia 2024 r., ustalono, że w okresie objętym kontrolą Ośrodek nie udzielał pomocy w formie posiłku bez przeprowadzania wywiadu środowiskowego i wydania decyzji administracyjnej. Na podstawie przekazanego zestawienia zapisów księgowych dla zakresu dat od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. koszt realizacji programu w 2023 roku³² wyniósł 22 718 zł, z tego środki własne wyniosły 6 363 zł, co stanowi 28 % udziału Gminy Błędów w koszcie realizacji zadania, a wydatki sfinansowane z otrzymanej dotacji wyniosły 16 355 zł. Wydatki poniesione w okresie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. – dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85230 – Pomoc w zakresie dożywiania § 3110 – świadczenia społeczne Program „Posiłek w szkole i w domu” wykazane zostały w Sprawozdaniu z realizacji programu „Posiłek w szkole i w domu” za 2023 rok. Środki z dotacji oraz środki własne Ośrodek wydatkował w całości na pomoc w formie gorącego posiłku.

Na podstawie zawartych porozumień placówki prowadzące dożywianie przygotowywały posiłki dla dzieci wg wykazu sporządzonego przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Błędowie. Placówki, obciążały Ośrodek kosztami przesyłając faktury/noty obciążeniowe wraz z listą dzieci objętych dożywianiem w danym miesiącu.

Listy zawierały:

- imię i nazwisko dziecka korzystającego z dożywiania,
- ilość wydanych posiłków dla poszczególnych dzieci,
- łączną ilość wydanych posiłków, łączną kwotę do zapłaty za wskazany okres.

Na podstawie zawartych porozumień ustalono miesięczny okres rozliczania.

W trakcie kontroli dokonano analizy dokumentów księgowych potwierdzających dokonywanie płatności za realizację programu w maju i listopadzie 2023 roku. Ustalono, że za spożywane przez dzieci posiłki, Ośrodek dokonywał uregulowania należności na podstawie not obciążeniowych i faktur przesłanych przez placówki z terenu gminy Błędów oraz jednej z poza terenu gminy Błędów (tj. XXX XXX) w których prowadzone jest dożywianie. Na fakturach/notach księgowych wyszczególniona była data ich wystawienia,

³⁰ Wyjaśnienie Kierownika GOPS Błędów z 03.07.2024 r

³¹ Tabela: Dzieci objęte pomocą w formie posiłku w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”;

³² Zestawienie zapisów księgowych dla zakresu dat 1.01.2023 r do 31.12.2023 r;

rodzaj należności oraz ogólna kwota do zapłaty. Poddane kontroli dokumenty księgowo na rewersie zostały opatrzone datą i podpisami kierownika ośrodka oraz głównej księgowej, którzy dokonali ich sprawdzenia pod względem merytorycznym, formalnym i rachunkowym oraz zatwierdzenia do wypłaty.

Jako źródło finansowania prawidłowo wskazano dział 852 rozdział 85230 oraz właściwy paragraf klasyfikacji budżetowej. Do faktur dołączane były listy dzieci dożywianych w danym miesiącu. Za posiłki spożyte w placówkach Ośrodek dokonywał płatności zgodnie z terminem płatności podanym na fakturze³³.

W trakcie czynności kontrolnych ustalono, że Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej dokonywał płatności za dożywianie dzieci przed faktycznym spożyciem posiłków, tj. dokonywał płatności za świadczenie przed upływem miesiąca, w którym było ono realizowane, co narusza przepisy art. 20 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, zgodnie z którym jednostka sektora finansów publicznych musi prowadzić rachunkowość na podstawie dowodów księgowych stwierdzających dokonanie operacji gospodarczej, tj. dowodów potwierdzających faktycznie spożyty posiłek.

Ponadto, ustalono, że jednostka kontrolowana opłaca faktury przesyłane przez firmy z którymi szkoła z poza terenu gminy Błędów (tj.: XXX XXX, XXX XXX oraz XXX XXX) zawarły umowę cateringową na świadczenie usług, czyli Ośrodek ponosi odpłatność za usługę, świadczoną na podstawie umowy zawartej między szkołą a firmą cateringową. Sytuacja ta z punktu widzenia zasad wydatkowania środków publicznych jest nieprawidłowa, bowiem Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Błędowie nie jest związany żadną umową z podmiotem, któremu płaci.

Przyznana Gminie dotacja została wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem oraz warunkami określonymi w umowie nr XXX XXX z 29 marca 2023 r. o wsparcie realizacji zadania własnego o charakterze obowiązkowym, realizowanego w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.

III. Działania gminy mające na celu zapewnienie posiłku bądź żywności ze środków przekazanych w ramach programu, mieszkańcom osiagającym dochody przekraczające kryteria dochodowe określone w ustawie o pomocy społecznej

³³ Tabela: Zestawienie wydatków związanych z realizacją programu „Posiłek w szkole i w domu” w ramach modułu 1 i modułu 2 za wybrane miesiące okresu objętego kontrolą tj. maj 2023 r. i listopad 2023 r. wraz z dokumentacją księgową;

Na podstawie uchwały Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2019-2023 Rada Gminy Błędów 28 grudnia 2018 r. podjęła Uchwałę XXX XXX w sprawie ustanowienia wieloletniego programu osłonowego w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023, przyjęto Program Osłonowy, o którym mowa w art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o pomocy społecznej. Ponadto, w związku z uchwałą Rady Ministrów Nr 264 z dnia 28 grudnia 2022r. zmieniającą uchwałę Rady Ministrów podjęto:

- Uchwałę XXX XXX Rady Gminy Błędów z dnia 19 stycznia 2023 roku, w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnie pomocy w zakresie dożywiania w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.

Na podstawie powyższej uchwały podwyższa się do 200 % kryterium dochodowe, w odniesieniu do świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności na podstawie art. 8 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej oraz odstępuje od żądania zwrotu wydatków w odniesieniu do świadczeń rzeczowych, w formie posiłku w przypadku osób, których dochód nie przekracza 200% kryterium dochodowego na podstawie art. 96 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej.

W związku z uchwałą Nr 149 Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028 Rada Gminy Błędów podjęła Uchwałę XXX XXX Rady Gminy Błędów z dnia 20 listopada 2023r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028, o którym mowa w art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o pomocy społecznej. Ponadto, podjęto również:

- Uchwałę XXX XXX Rady Gminy Błędów z dnia 19 lutego 2024 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności oraz odstąpienia od pobierania odpłatności w odniesieniu do świadczeń rzeczowych, w tym w formie posiłku dla osób objętych wieloletni rządowym programem wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu na lata 2024-2028.

IV. Pomoc udzielana w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”

W okresie od 1 stycznia 2023 roku do 31 grudnia 2023 roku w ramach modułu 1 programu „Posiłek w szkole i w domu” złożono 15 wniosków w sprawie przyznania pomocy w formie posiłku. Wszystkie wnioski dotyczące przyznania dożywiania w szkole w ramach programu w 2023 roku rozpatrzono pozytywnie, jednostka kontrolowana nie wydała decyzji odmownych.

Liczba dzieci objętych programem „Posiłek w szkole i w domu” w ramach modułu 1 wyniosła 28 osób³⁴. Z pomocy w formie posiłków skorzystało 3 dzieci do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej, 2 dzieci objętych pomocą w formie posiłku do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej lub szkoły ponadgimnazjalnej oraz 23 dzieci w szkołach i przedszkolach na terenie gminy.

W ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” w 2023 r. nie udzielano dzieciom pomocy w formie zasiłku celowego oraz świadczenia rzeczowego.

Na terenie gminy Błędów decyzją przyznano posiłek dla: 1 dziecka w lutym 2023 r., 6 dzieci w marcu 2023 r., 22 dzieci we wrześniu 2023 r., oraz 1 dziecku w grudniu 2023 r.

W 2024 roku do dnia kontroli w ramach modułu 1 programu pomocą w formie posiłku objętych zostało 23 dzieci, w tym 3 dzieci do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej, 1 dziecko do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej lub szkoły gimnazjalnej oraz 19 dzieci w szkołach i przedszkolach na terenie gminy. W ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” w 2024 r. do dnia kontroli nie udzielono dzieciom pomocy w formie zasiłku celowego oraz świadczenia rzeczowego. W okresie od 1 stycznia do 24 czerwca 2024 r. na terenie gminy Błędów nie wydano decyzji przyznającej pomocy w formie gorącego posiłku³⁵.

Na podstawie skontrolowanej dokumentacji stwierdzono, że w okresie wakacji pomoc w formie gorącego posiłku nie była realizowana.

Kierownik jednostki kontrolowanej przedłożyła na potrzeby kontroli pisemne wyjaśnienie³⁶, że: „w okresie wakacyjnym dzieci nie korzystają z pomocy w formie dożywiania w szkole i przedszkolu oraz nie są przyznawane zasiłki celowe na zakup żywności”.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Błędowie w okresie objętym kontrolą tj.: od 1 stycznia 2023 roku do dnia kontroli tj.: 24 czerwca 2024 r. nie realizował modułu 2 w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące uchybienia i nieprawidłowości:

³⁴ Tabela: Osoby objęte programem „Posiłek w szkole i w domu” w ramach modułu 1;

³⁵ Tabela: Dzieci objęte pomocą w formie posiłku w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”;

³⁶ Wyjaśnienie Kierownika GOPS Błędów z 24.06.2024 r;

1. W kontrolowanym okresie nie zostały zawarte porozumienia w sprawie realizacji zadań z zakresu dożywiania uczniów w 4 placówkach pomiędzy Kierownikiem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Błędowie a dyrektorami jednostek oświatowych (tj.: XXX XXX, XXX XXX, XXX XXX oraz XXX XXX), w których realizowany był program.
2. W treści porozumień zawartych z placówkami oświatowymi prowadzącymi dożywianie poza terenem gminy nie zostały określone warunki nadzoru realizacji Programu w placówkach prowadzących dożywianie stosownie do zapisów § 2 ust. 3 umowy o wsparcie realizacji zadania własnego o charakterze obowiązkowym.
3. Ośrodek dokonywał płatności za dożywianie dzieci przed faktycznym spożyciem posiłków, co narusza przepisy art. 20 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, zgodnie z którym jednostka sektora finansów publicznych musi prowadzić rachunkowość na podstawie dowodów księgowych stwierdzających dokonanie operacji gospodarczej, tj. dowodów potwierdzających faktycznie spożyty posiłek.
4. Ośrodek dokonywał płatności za faktury przedstawione przez podmioty, z którymi nie zawierał umów bądź porozumień.
5. Nie zapewniono realizacji programu „Posiłek w szkole i w domu” przez cały rok, gdyż w okresie wakacji nie zapewniono dzieciom wsparcia w ramach programu tj. posiłku, zasiłku celowego bądź świadczenia rzeczowego.

Za stwierdzone uchybienia i nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Błędowie.

Przedstawiając powyższe ustalenia zobowiązuję Panią jako Kierownika do:

1. Zawierania porozumień pomiędzy kierownikiem gminnego ośrodka pomocy społecznej, a dyrektorem danej jednostki oświatowej, w której realizowany jest program „Posiłek w szkole i w domu”.
2. Rzetelnego sporządzania treści porozumień tj.: określania warunków nadzoru realizacji Programu w placówkach prowadzących dożywianie stosownie do zapisów § 2 ust. 3 umowy o wsparcie realizacji zadania własnego o charakterze obowiązkowym.

3. Dokonywania płatności za dożywianie dzieci po faktycznym spożyciu posiłków stosownie do przepisu art. 20 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, zgodnie z którym jednostka sektora finansów publicznych musi prowadzić rachunkowość na podstawie dowodów księgowych stwierdzających dokonanie operacji gospodarczej, tj. dowodów potwierdzających faktycznie spożyty posiłek.
4. Dokonywania płatności za faktury wyłącznie podmiotom, z którymi Ośrodek zawarł umowy bądź porozumienia.
5. Realizowania programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028 w ramach modułu I dla dzieci i młodzieży przez cały rok tj. zapewnienia dzieciom, które mają przyznany posiłek w szkole, a nie mogą spożywać go w dni wolne od nauki (ferie, wakacje) zamiennej formy pomocy tj. świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych.

POUCZENIE

Informuję, że na podstawie art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze. Jednocześnie zobowiązuję Panią do przekazania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

Z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Aneta Witecka
Zastępca Kierownika Oddziału

/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/

Do wiadomości:
Pan XXX XXX
Wójt Gminy Błędów